

Brisling – *Sprattus sprattus*
Familie: Clupeidae
Utbredelse: Fra Svartehavet til Finnmark
Levetid: Sjelden over 4–5 år
Maks størrelse: 19,5 cm og 54 gram
Hovedgyting: Februar–juli
Føde: Dyreplankton

Nøkeltall:

KVOTE 2011:
 Nordsjøen: Total kvote 170 000 tonn
 Norsk kvote 10 000 tonn
 Skagerrak + Kattegat: Total kvote 52 000 tonn
 Norsk kvote: 3 900 tonn i Skagerrak
 NORSK FANGSTVERDI HAVBRISLING 2010:
 Nær 22 millioner kroner

Status og råd

Tilgjengelig informasjon gir ikke grunnlag for å si noe om status for brislingbestanden i Nordsjøen og Skagerrak. ICES uttaler at det ikke er grunnlag for å anbefale en total fangstkvote, og at den tilgjengelige informasjonen er utilstrekkelig til å vurdere bestandens status. Avtalte kvoter mellom EU og Norge for 2011 gir norske fiskere 10 000 tonn i Nordsjøen og 3 900 tonn i Skagerrak–Kattegat. Totalkvoten for brisling er satt til 170 000 tonn i Nordsjøen og 52 000 tonn i Skagerrak–Kattegat.

Brislingfisket foregår på ung brisling og er avhengig av størrelsen på innkommende årsklasser. Det gis derfor ikke anbefalinger utover innneværende år.

Fiskeri

Det meste av brislingen blir tatt i det danske industritrålfisket. Det norske fisket er et direkte fiske med ringnotfartøy. I Skagerrak blir det meste tatt i et direkte brislingfiske i industritrålfisket. En liten del tas i et konsumfiske med kystnotfartøy for hermetikkformål. De totale brislingfangstene fra Nordsjøen hadde en topp på 640 000 tonn midt på 1970-tallet (se figur), etterfulgt av en nedgang frem til et historisk lavmål i 1986. Før 1996 kunne imidlertid innblandingen av småsild være stor, men fra 1996 regnes brislingfangstene som pålitelige. Det siste tiåret har totalfangstene i Nordsjøen stort sett vært under 200 000 tonn, og de norske fangstene mindre enn 10 000 tonn. I 1996–2009 har totale landinger variert mellom 61 000 (2008) og 208 000 tonn (2005). I 2009 var landingene 133 000 tonn, over dobbelt så store som i 2008.

Brislingen har i praksis vært regulert ut fra hensynet til nordsjøsildebstanden. Det har vært maksimalkvoter for deltakende fartøy og forbud mot å fiske brisling i norsk økonomisk sone i Nordsjøen før kvoten i EU-sonen er fisket opp.

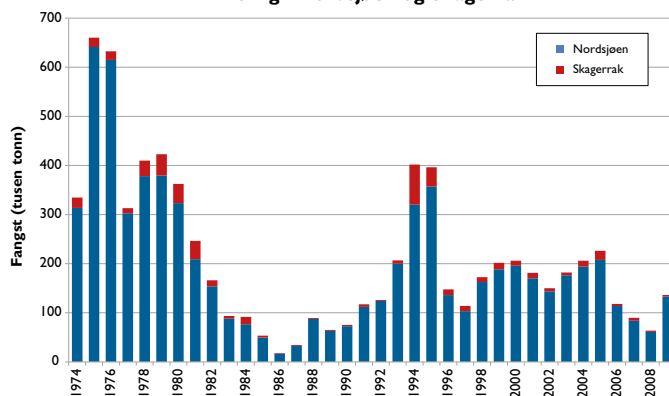
Fakta om bestanden:

Brisling er en pelagisk stimpfisk. Den lever av små dyreplankton og er selv viktig næring for arter som ørret, hvitling og sei. I Nordsjøen er det funnet egg og larver nesten året rundt. Brislingen gyter nær overflaten, og eggene flyter fritt i vannet til de klekkes etter 5–6 dager. Når larvene er 2–4 cm, søker de sammen og begynner å gå i stim. Brislingen har kort livsløp, og bestanden er dominert av ett og to år gammel fisk. Ved god vekst kan årets yngel komme inn i fangstene allerede i fjerde kvartal.

Brisling er svært ettertraktet som mat for mange andre fiskearter. For å forstå dynamikken i et økosystem er det viktig å vite hvor mye som er nødvendig av en bestand for å opprettholde mattilbudet for andre arter (fisk, sjøfugl).

Hovedtyngden av bestanden finnes i sentrale og sørøstlige deler av Nordsjøen. I Skagerrak finnes den stort sett nær land og i fjordene på svenske- og norskekysten. I Østersjøen står det brisling som antas å være en egen bestand. Bestandstilørigheten av brislingen i norske kyst- og fjordstrøk på Vestlandet er ikke kjent. Den gyter lokalt, men hovedrekrutteringen antas å komme fra gyteområder i Skagerrak/Nordsjøen.

Brisling i Nordsjøen og Skagerrak

Utviklingen av rapporterte fangster av brisling fra Nordsjøen og Skagerrak.
 Reported catches of sprattus in the North Sea and Skagerrak.